

УДК 338.488

Беляєва С. С.

к. е. н., доц.

Зайка О. І.

викладач,

Черкаський державний технологічний університет

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ХОСТЕЛІВ

У статті здійснено аналіз особливостей організації та становлення хостелів на ринку індустрії гостинності, враховуючи історичний досвід і специфіку надання їх послуг у різних країнах світу. Акцентовано увагу на проблемних питаннях організації діяльності хостелів в Україні. Запропоновано основні напрями вирішення цих проблем.

Ключові слова: асоціація хостелів, гуртожитки, економний туризм, індустрія гостинності, молодіжний туризм, розміщення туристів, туризм, хостел.

Постановка проблеми. Гостинність вважають одним із фундаментальних понять людської цивілізації, яке під впливом науково-технічного прогресу сьогодні перетворилось у потужну індустрію, де задіяні мільйони професіоналів. Індустрія гостинності – це одна з важливих складових світового ринку послуг, що виявляє себе як високодохідна галузь, яка швидко розвивається, створюючи нові види та форми підприємств. Одним із таких видів засобів розміщення, який активно поширюється на ринку готельних послуг, є хостели.

На сьогоднішній день, більш ніж у 60 країнах світу функціонує понад 4,5 млн. хостелів, які щорічно розміщують до 35 млн. подорожуючих. Доцільно зауважити, що компанії, які займаються збором інформації про такого роду засоби розміщення, точно підрахувати кількість хостелів у світі практично не можуть у зв'язку з тенденцією постійного створення нових підприємств [16]. Важливим заходом, спрямованим на розвиток внутрішнього та в'їзного туризму в Україні, є створення мережі засобів розміщення, які б за невисоку ціну забезпечили можливість проживання для молоді, школярів та іноземних туристів під час мандрівок історичними і рекреаційними центрами країни. Задля цього світова практика та об'єктивна необхідність пропонують скористатися прогресивним досвідом зарубіжних країн у сфері функціонування

популярних і відносно недорогих закладів для подорожуючих – хостелів (молодіжних готелів).

Аналізуючи вітчизняну законодавчу базу, можна відмітити низку невідповідностей:

– хостели згідно Закону України «Про туризм» мають належати до категорії «аналогічні засоби розміщення» відносно до готелів, а це означає, що хостели, як підприємства будь-якої організаційно-правової форми власності, складаються з номерів і надають обмежені готельні послуги, включно з щоденним заправлінням ліжок, прибиранням кімнат та санвузлів, та повинні мати, як мінімум, шість номерів, тобто, відповідно до української класифікації, хостел є одним із видів готелів, що не відповідає міжнародній класифікації засобів розміщення;

– хостели пропонують своїм клієнтам набір обмежених послуг і навіть, не зважаючи на те, що в багатьох хостелах є індивідуальні кімнати, як правило, хостели більше нагадують гуртожитки, ніж готелі;

– хостели у вітчизняній статистичній звітності не виділяють в окрему категорію засобів розміщення, оскільки форма державного статистичного спостереження №1 КЗР (річна) «Звіт про діяльність колективного засобу розміщування», затверджена в 2011 р., не передбачає збір інформації про діяльність хостелів, як окремого типу колективних засобів розміщення [4].

У зв'язку з цим, сьогодні неможливо здійснити достовірний аналіз діяльності цього виду засобів розміщення в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки з'являються публікації, які стосуються питань доцільності започаткування та розвитку хостелів в Україні, однак проблема створення достатньої вітчизняної нормативно-правової бази, яка б регулювала діяльність таких засобів розміщення, залишається невирішеною. Тому одним із напрямів дослідження є виявлення особливостей функціонування такого засобу розміщення туристів, як хостел, аналіз основних нормативно-правових положень, що регулюють діяльність подібних підприємств в Україні.

Здебільшого збір та аналіз інформації про сферу пропозицій на туристичному ринку щодо розміщення в закладах типу хостелу здійснюють волонтери з бізнес-середовища, задіяного в мережі хостел-пропозицій та молодіжного туристичного руху з різних країн світу.

Щодо України, варто зазначити вагомий внесок у сферу розвитку та налагодження міжнародних зв'язків серед прихильників розміщення в хостелах

Всеукраїнської молодіжної хостел-асоціації (далі – ВМХА), аналітичні матеріали яких склали основу дослідження. Крім того, інформаційною платформою маркетингового дослідження ринку послуг хостелів стало використання:

- нормативно-правової бази з питань організації та розвитку готелів, інших закладів розміщення;
- статистичних даних;
- інформаційно-аналітичних матеріалів обласних і міських рад, туристичних фірм і громадських організацій;
- інформаційно-рекламних джерел (каталоги, інформаційні листи);
- даних з інтернет-анкетування власників хостелів та їх мешканців;
- матеріалів міжнародних хостел-організацій [16].

Формування цілей статті. Метою дослідження в статті є аналіз існуючої ситуації щодо концептуальних засад створення та функціонування хостелів, формулювання висновків щодо перспектив їх розвитку, визначення ареалу поширення хостелів в Україні, як закладів розміщення «економ-класу».

Для раціонального планового розміщення в орендованому приміщенні або будівництва нової будівлі важливим сегментом попереднього дослідження має бути саме маркетингове обґрунтування, у т.ч. дослідження за системою «маркетинг-мікс». Серед основних напрямів маркетингового дослідження – оцінювання перспектив обраної ринкової ніші, визначення та оцінювання основного конкурентного середовища та його тенденцій; виявлення та аналіз специфіки уподобань потенційних споживачів тощо. Завдяки вирішенню ряду актуальних питань за темою дослідження має бути створена базова основа для найбільш прийняттого рішення щодо розміщення хостелів. Саме визначення найбільш вдалої адаптації проєктованого об'єкту до умов існуючого ринкового середовища закладене в основу організації та здійснення маркетингового аналізу в межах статті.

Виклад основного матеріалу. Загальноприйнятим вважається, що клієнта хостелу можна визначити як людину, яка подорожує самостійно, не купуючи готовий тур. Статистика свідчить, що популярність таких подорожей з кожним роком збільшується, як у світі в цілому, так і в Україні [16]. У Франції хостели називають «Auberge de jeunesse», у Німеччині – «Jugendherberge», в Іспанії – «Albergue juvenil», однак усі ці поняття перекладаються як «молодіжний гуртожиток» [17].

Відповідно до ДСТУ 4527:2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення» хостел – це засіб розміщення, в якому номери розташовані, як

правило, за коридорною або блочною системою, та має умови для самостійного приготування їжі й санітарно-технічні зручності на поверсі або в блоці...» [10]. У цього засобу розміщення є своя специфічна цільова аудиторія, яка не обмежується тільки подорожуючими економ-класу. Варто зазначити, що вартість розміщення у хостелі, який надає ліжко-місце, а не номер, може бути не набагато менша, ніж у малобюджетному готелі. Так, наприклад, вартість ночівлі у східноєвропейських хостелах дорівнює від 5 до 10 євро, а у західноєвропейських – 10-20 євро; у великих містах вартість може бути 20-35 євро, що приблизно дорівнює вартості розміщення у готелях категорії 1-2 зірки. Тому, можна стверджувати, що багато людей обирають хостел не лише завдяки низькій вартості розміщення, а й завдяки специфічній демократичній атмосфері. Сутність цієї тези підкреслює визначення хостелу, надане Міжнародною асоціацією хостелів (англ. – International Youth Hostel Federation; далі – ІУНФ): «під хостелом розуміють місце, де можна затишно переночувати в дружньому оточенні й за прийнятною ціною» [16].

Охайний хол, рецепція, барна стійка в одному приміщенні та кілька ліжок в іншому, – все це бажані умови в середньостатистичному хостелі, яких намагаються обов'язково дотримуватися. Спальна кімната (dormitory або dorm) є основним приміщенням хостелу. У спальні знаходяться ліжка, нерідко двоповерхові, – п'ять-десять одиниць. У великих хостелах може бути декілька спальних приміщень. Також, у хостелах мають бути спеціально передбачені кімнати для спілкування (meeting rooms), де можна познайомитись з іншими гостями, відпочити, подивитись телевізор.

Більшість хостелів знаходиться у Західній Європі, де відзначається найвищий рівень розвитку студентського туризму. Історично хостели створювались для розміщення виключно студентів, які мають міжнародну студентську карту «International Students Identity Card» (далі – ISIC). З часом така концепція змінилась, у зв'язку з чим хостели приймають усіх бажаючих, однак й досі офіційно існують хостели (наприклад, у Німеччині), до яких вхід без такої студентської карти заборонений.

Наразі майже всі хостели у світі об'єднані в декілька хостел-мереж (міжнародних хостельних асоціацій). Найбільш відомою та впливовою є ІУНФ та її партнер – мережа європейських хостелів – «European Youth Hostel Federation» (далі – ЕУНФ). Картка постійного клієнта ІУНФ дає можливість отримання знижок у хостелах, що є акредитованими цією асоціацією. Ця асоціація має статус неурядової некомерційної організації та знаходиться під протекцією ЮНЕСКО [2]. Асоціація

встановлює стандарти для засобів розміщення такого класу, здійснює розробку навчальних програм, публікує каталоги хостелів [4]. Структура є найстарішим об'єднанням національних хостельних асоціацій й характеризується, як найбільш вимоглива та консервативна. У зв'язку з цим кожен хостел, акредитований ІУНФ, щорічно має проходити сувору перевірку на відповідність існуючим вимогам. Всі хостели ІУНФ відмічені логотипом «Hostelling International» (трикутник, у якому зображені ліжка та ялинка) [1]. Близько 400 хостелів ІУНФ об'єднані єдиною комп'ютерною системою резервування «International Booking Network» (далі – IBN). Вхідження до IBN вимагає від хостелу офіційного підтвердження відповідності стандартам, затвердженим ІУНФ [15].

Як правило, у світовій практиці хостели поділяються на три категорії за рівнем якості послуг. Більша частина хостелів належить до розряду стандартних [4]. Однією з вирішальних причин належності хостелів до тієї чи іншої категорії є місце розташування підприємства. Так, наприклад, серед основних причин віднесення підприємства розміщення до нижчої категорії може стати віддаленість місця знаходження хостелу від транспортних магістралей або рекреаційних центрів. І це, не зважаючи на рівень якості послуг, що надаються. У межах нашого дослідження доцільно врахувати існуючі ознаки належності хостелу до такого, що може в подальшому претендувати на входження до відомої міжнародної системи хостелів і мати відповідні маркетингові переваги.

Однак, однією з вагомих особливостей хостелів залишається створення відповідної культури спілкування та прийому, чистота приміщень, зручність та рівень безпеки. У зв'язку з цим хостели, які претендують на свій власний бренд, намагаються відповідати особливим вимогам специфічної цільової аудиторії споживачів таких послуг, створювати для них відповідну атмосферу перебування в цьому закладі розміщення, а тому уніфікація послуг розміщення (однакові умови проживання та рівень послуг) для всіх підприємств у класифікації хостелів не передбачена.

В Україні з 2003 р. функціонує Всеукраїнська молодіжна хостел-асоціація (далі – ВМХА), яка щорічно здійснює перевірку хостелів на предмет відповідності стандартам ІУНФ. Хостели – це своєрідна альтернатива традиційним засобам розміщення в Україні. В Україні мережею «Молодіжний туризм і хостели України» розроблені стандартні вимоги для хостелів. Відповідно до цих вимог, подібно до стандартів, розроблених Міжнародною асоціацією, хостели поділяють на три категорії: стандарт (Standart), покращений (Superior) та люкс (Luxury) [11]. Головним параметром

для віднесення хостелу до тієї чи іншої категорії за цією класифікацією є місце знаходження засобу розміщення – категорія підвищується за рахунок близькості розташування до центру міста, крупних рекреаційних і бізнес-центрів.

Відповідно до міжнародної класифікації UNWTO [12] хостели належать до інших колективних засобів розміщення, що передбачає надання обмежених готельних послуг, за виключенням щоденного заправління ліжка й прибирання житлових приміщень (приміщення готується та прибирається лише для кожного нового гостя; послуги поточного прибирання приміщення клієнту не надаються, він має цим займатись самостійно, для чого отримує відповідний інвентар).

У зв'язку з відсутністю повної та оперативно поповнюваної інформації про ринок створення та надання послуг хостелів, доцільно врахувати ту інформацію, яка на сьогодні є доступною для широкого загалу дослідників. Так, наприклад, існує інформація, що переважна більшість хостелів у світі знаходиться у великих і найбільш відвідуваних туристами з усього світу містах, а також у містах, де перебуває значна кількість молоді та студентів. Так, наприклад, у країнах Європи під час канікул для школярів і студентів функції хостелів можуть виконувати студентські гуртожитки та бази відпочинку, переобладнані на час канікул для розміщення туристів. Найбільшим провайдером молодіжних хостелів, наприклад, Англії є некомерційна організація Асоціація Молодіжних Хостелів Англії та Уельсу, створена у 1930 р. для того, щоб «навести мости між містом і селом» і зміцнити міжнародне співробітництво, членами якої є 221 хостел, а також 300 тис. індивідуальних членів. Асоціація є частиною Міжнародної Федерації Молодіжних Хостелів (далі – МФМХ) [11]. Прикладом розвитку хостельних організацій може бути й Румунія, яка має багату історію та культуру (середньовічні замки, високі гори, доброзичливі люди, цікаві традиції тощо). Варто згадати досвід неполітичної та нерелігійної організації під назвою «Швейцарська Асоціація Молодіжних Хостелів», діяльність якої поширюється по всій Швейцарії. Мережі хостелів існують навіть у таких віддалених країнах, як Бахрейн, Кенія, Марокко, Пакистан, Зімбабве, Саудівська Аравія та Уругвай [16]. Майже всі молодіжні готелі об'єднані в декілька організацій, з яких найбільш відомими є Міжнародна молодіжна хостельна федерація (International Youth Hostel Federation – ІУНА) та її партнер – Європейська молодіжна хостельна федерація (European Youth Hostel Federation – ЕУНФ) [17]. У 2005 р. в Україні з'явилися хостели мережі «Молодіжний туризм та хостели України», а перший хостел, який відповідав міжнародним

стандартам, відкрився в одному з найбільш відвідуваних на той час туристами курортному місті Алушта (АРК) [15].

Праобраз сучасних хостелів з'явився ще у 1909 р., коли німецький вчитель Річард Ширрманн задумав щонеділі здійснювати зі своїми учнями заміські прогулянки, які обов'язково потребували й облаштування на ночівлю, здебільшого, в приміщенні школи. З того часу, завдяки популяризації туризму серед молоді та найбільш активних верств населення з усіх куточків світу, пропозиції недорогого, але безпечного та дружнього за умовами спілкування розміщення на ночівлю, відповідним чином змінювалися, що й спонукало розвиток хостелів [4].

В Україні одним із актуальних і перспективних для розвитку став напрям молодіжного та дитячого туризму. Пілотними проектами для пропозицій розміщення туристів у хостелах стали саме великі міста України, зокрема столиця України місто Київ, де зосереджена найбільша кількість гуртожитків і зручна для туристів інфраструктура, завдяки чому терміни окупності витрат на облаштування та надання послуг хостелів можливо скоротити. Одночасно пілотні проекти почали реалізовуватись у найбільш відвідуваних туристами містах і різних населених пунктах України, що потребувало відповідної підтримки з боку органів місцевого самоврядування, молодіжного бізнес-середовища, громадськості.

Економіка малих і середніх міст у подальшому може стати одним із основних джерел формування місцевих бюджетів, забезпечення громадян робочими місцями і необхідними соціально-побутовими послугами, адже відродження й розвиток таких міст є першочерговим завданням організації місцевого самоврядування за підтримки з боку державних органів влади. Так, наприклад, у законодавчій базі, що стосується розвитку туризму та готельно-ресторанної справи, важлива роль відводиться якісним послугам у сфері індустрії гостинності [3].

Маркетингові дослідження сфери гостинності в різних населених пунктах України, де має місце стагнація розвитку галузей економіки, свідчать про те, що саме туристичний напрям діяльності має реальні підстави стати рушійною силою на шляху до обрання стратегічно вірного напрямку розвитку ряду регіонів та їх продуктивних сил у вигляді створення привабливої та відносно недорогої туристичної інфраструктури. Це стосується, зокрема, й пропозицій в сегменті готельно-ресторанного бізнесу для внутрішнього та в'їзного туризму – хостел-пропозицій. Ці два види туризму можна розглядати як економічну діяльність, що є фактором стимулювання фінансово-економічного розвитку міст і регіонів, мобілізації людського капіталу, оновлення сфери

послуг, а також джерелом значних коштів для становлення сучасної культурно-гуманітарної інфраструктури.

Досвід роботи показує, що міста та регіони України мають потужний історико-архітектурний, культурний та сприятливий природний потенціал, значні передумови для розвитку цієї галузі, як вагомого джерела надходження коштів і наповнення відповідних бюджетів [8]. Українські осередки історико-культурного, лікувально-оздоровчого, спортивного та іншого спрямування приваблюють щороку дедалі більшу кількість іноземних туристів. Водночас залишається потреба збільшення числа подорожуючих дітей та молоді України. Важливим заходом, спрямованим на розвиток внутрішнього та в'їзного туризму, є створення мережі засобів розміщення, які б за невисоку ціну забезпечили можливість проживання для молоді, школярів та іноземних туристів під час мандрівок історичними і рекреаційними центрами України. Задля цього світова практика та об'єктивна необхідність пропонують скористатися прогресивним досвідом зарубіжних країн у сфері функціонування популярних і відносно недорогих закладів для подорожуючих – хостелів (молодіжних готелів) [5, 17]. Враховуючи досвід різних країн світу, де розвинена мережа хостелів, в Україні хостели на початковій стадії розвитку доцільно організовувати на базі існуючих засобів розміщення, наприклад, студентських гуртожитків, виділяючи один або декілька поверхів в оренду.

Інвестування в будівництво нових студентських хостелів може стати наступним етапом цього напрямку роботи, оскільки він характеризується набагато довшим терміном окупності. Причому задля досягнення окупності таких інвестицій протягом 3-4-х років потрібно забезпечити, принаймні, 70% наповненості хостелів. Утім, варто зазначити, що навіть у країнах, де мережа студентських хостелів більш розвинена, ніж в Україні, на цьому етапі середньорічна наповненість хостелів сягає лише 40-50% [14]. Досвід інших країн також свідчить про те, що молодіжне хостельне господарство доцільно розвивати паралельно з екскурсійною діяльністю, а також із дитячим, молодіжним і сімейним туризмом. Саме ці цільові групи туристів є найчастішими відвідувачами та споживачами послуг хостелів.

Таким чином, створення молодіжних хостелів може стати невід'ємною складовою молодіжного і дитячого туризму в Україні.

В Україні, як уже зазначалося, існує Всеукраїнська хостел-асоціація, й всі хостели, які входять до неї, мають відповідати стандартам як асоціації, так і стандартам МФМХ [9]. Перед тим, як прийняти хостел до асоціації, її перевіряє делегований

представник. Бажано, щоб ще на стадії обладнання хостелів мало місце дотримання усіх стандартів щодо його створення, починаючи від передпроектних робіт до організації, обладнання та безпосереднього надання послуг, адже такі складові, як санвузли (за стандартами їх має бути не менш як один на 10 осіб) вже дуже складно переробляти після відкриття [9].

На цей час конкретної законодавчої бази відносно хостелів в Україні немає. Але наразі внесені зміни до Закону «Про туризм», згідно яких сертифікація хостелів обов'язкова. Раніше вона мала добровільний характер, що було вкрай негативним фактом, адже відкрилася значна кількість засобів розміщення, які назвали себе хостелами, але не відповідають їх стандартам.

Наразі у більшій мірі щодо обрання для ночівлі певного хостелу орієнтуються на відгуки клієнтів. Якщо після того, як хостел відкрився та його прийняли до асоціації, починають надходити скарги від туристів, знову потрібно здійснювати перевірку. Якщо після цього адміністрація не усунула недоліки, потрібно знімати ці хостели зі свого сайту та виключати з хостел-асоціації.

У вище зазначену мережу, за даними волонтерів «руху хостельєрів» входить близько 140 хостелів України, які відповідають усім вимогам. Сьогодні облік кількості хостелів в Україні офіційно не здійснюється. Найактивніше відкривались хостели у 2012 р. перед чемпіонатом Євро-2012 – більш як 300 по Україні [6]. У 2014 р. багато хостелів закрилося, але наразі знову з'являються нові заклади. Більш за все хостелів відкривається в Одесі та у Львові. Це пов'язане з тим, що в Одесі чекали вдалого сезону влітку 2015 р. (у 2013 р. і 2014 р. сподівання на значне прибуття туристів не були виправданими з різних причин; пік завантаження в Одесі та Одеській області відбувається влітку цього року). Львів – найуспішніше місто щодо розвитку хостелів України, адже там постійно відбуваються фестивалі, конференції та інші заходи, куди бажають прибути гості не лише з України, але й з інших країн світу, що сприяє наповненню відвідувачами хостелів. Вагому роль відіграє близькість Львова до кордону України, що мотивує туристів (наприклад, із Польщі) здійснити короткотривалі (1-2 дні) подорожі.

Середнє завантаження по Києву взимку 2014 р. було близько 40%-50%, а у цей же період 2015 р. досягло максимуму. Здебільшого завантаження хостелів у Києві відбувалося за рахунок переселенців із сходу України. Але ціна дуже сильно була знижена: взимку 2014 р. вона була близько 60-90 грн. на людину. Ближче до травневих свят у 2014 р. тарифи зросли (середня вартість 110-130 грн. з людини) і, відповідно,

завантаження. У цей період у Києві в хостелах наповнюваність, зазвичай, очікується близько 85%-95%, у той час, коли у Львові хостели зайняті вже напередодні травневих свят [13].

Дана інформація важлива не лише для дослідження в означених регіонах України, але й для всіх інших, адже досвід діяльності хостелів та їх популяризація серед туристів відіграють важливу роль у сегментації ринку послуг розміщення й сприяє його розвитку [18].

Відповідно до готелів, які за рівнем комфортності різняться кількістю «зірок», хостели класифікують за кількістю «ялинок», найкращими та найдорожчими серед яких є «чотирихялинкові» хостели, де є власна їдальня (сніданок входить у вартість проживання), душ на поверсі, камери зберігання, кімната побуту, іноді навіть бар, а також послуги Інтернету. Зазвичай у номерах подібного хостелу розміщуються не більш як шість осіб.

Своїм відвідувачам у різних країнах світу хостели надають послуги відповідно від зазначеної для них «ялинковості»: це може бути до 40 ліжок у одній кімнаті, наявність їдальні не обов'язкова. Подібні будинки «зниженого рівня комфортності» зазвичай заселяють влітку, а одне спальне місце на добу коштує трохи більше долара. У деяких хостелах під спальним місцем мається на увазі власне місце (матрац, подушка, постільна білизна можуть бути придбані за додаткову плату). Узагалі кімнати в хостелах розраховані для проживання від 2-х до 30-ти осіб [17]. Зазвичай хостели організовують на базі інших засобів розміщення (здебільшого, гуртожитків), де вони займають один або декілька орендованих поверхів. Для клієнтів хостела існує власна служба розміщення, обладнуються кухня і приміщення для відпочинку, передбачається надання таких послуг, як доступ до Інтернету та електронної пошти, допомога перекладача.

Іншою розповсюдженою в країнах світу схемою роботи є просування на міжнародному ринку (особливо це стосується колишніх країн, що входили до складу СРСР) під маркою хостелу недорогих готелів і гуртожитків. У цьому випадку засоби розміщення позиціонують себе від власного імені або діють на основі договорів про співробітництво з турфірмами («Summer Hostel», «Heritage Hostel», «Rosa Vetrov» та ін.) [7]. Розміщення в них вигідно вирізняється від поселення в інших готелях лише ціною. Особливо розвинуті хостели у великих туристичних центрах.

Здійснений у роботі аналіз сучасного стану закладів розміщення «економного класу» в Україні виявив ряд проблемних питань, які потребують подальшого дослідження та розв'язання:

- відсутність розвиненої мережі приміщень, де б дитячі, молодіжні групи та окремі туристи могли б зупинитися на ночівлю у випадку кількадечної подорожі;
- недоступність у багатьох випадках цін на готелі та інші види ночівлі для дітей та молоді, що стримує розвиток екскурсійних і туристичних поїздок Україною;
- недостатньо задіяний у багатьох містах України туристично-рекреаційний та інвестиційний потенціал;
- дещо ускладнена форма звітності для хостелів.

Висновки. Підсумовуючи все вище зазначене, слід зробити висновок, що хостел – це один із найбільш затребуваних засобів тимчасового розміщення серед молоді в Європі та й в усьому світі. Популярність цього типу розміщення забезпечується, перш за все, невисокою вартістю послуг. Вимоги до хостелів в Україні практично не відрізняються від міжнародних вимог, що, в свою чергу, має свідчити про належний рівень обслуговування клієнтів у вітчизняних хостелах. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі, на наш погляд, має бути дослідження вітчизняної законодавчої бази, форм статистичної звітності для забезпечення реального обліку та ефективного функціонування хостелів, як окремого специфічного виду засобів розміщення, що було б доцільно враховувати під час проектування нових будівель для хостелів і реконструкції тих будівель і приміщень, які можливо пристосувати для розміщення на ночівлю потенційних споживачів.

Список використаної літератури

1. Вдома добре, а в хостелі ... «Найкращі» хостели Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ua.golos.ua/suspilstvo/...](http://ua.golos.ua/suspilstvo/)
2. Всеукраїнська молодіжна хостел-організація. [Електронний ресурс] // Хостели в Україні: [сайт]. – Київ, 2003-2014. – URL: <http://hihostels.com.ua>
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18-22, ст. 144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_protseusual_nij_kodeks_ukraini.
4. Давиденко І. В. Особливості розвитку хостелів в Україні та світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://dspace.oneu.edu.ua/...](http://dspace.oneu.edu.ua/)

5. Как будет развиваться коттеджное строительство. [Електронний ресурс]. – веб-сторінка МДК Україна, 2011. Режим доступу: <http://mdk-ukraine.com.ua/statji/kak-budetrzvivatsya-kottedzhnoe-stroitelstvo>.
6. Ковальчук А. Хостели, як оптимальний спосіб організації туризму для молоді: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні // Укр. Київ. ін-ту бізнесу і технологій. – 2010. – № 3. – С. 102-104
7. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_komitis.
8. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.tourism.gov.ua/ua/about/state/...](http://www.tourism.gov.ua/ua/about/state/)
9. Офіційний сайт мережі «dream-family» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dream-family.com>.
10. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги: ДСТУ 4268:2003: – чинний від 2004-07-01. – К.: Держстандарт України, 2003. – 12 с. – (Національні стандарти України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://dbn.at.ua/load/normativy/dstu/...](http://dbn.at.ua/load/normativy/dstu/)
11. Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про туризм»: Закон України від 18.11.03 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua./pravo>.
12. Про заходи щодо поетапного впровадження вимог Директив Європейського Союзу, санітарних, екологічних, ветеринарних, фітосанітарних норм та міжнародних і європейських стандартів: Постанова Кабінету Міністрів від 19.03.97 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua./pravo>.
13. Закон України «Про туризм» від 15.09.95 р. № 324/95-вр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua./pravo>.
14. Тенденции развития рынка коттеджной недвижимости [Електронний ресурс]. – Веб-сторінка ООО «Майгер», 2012. – Режим доступу: [http://www.mauger.ua/ru/analitika/...](http://www.mauger.ua/ru/analitika/)
15. Хостел-стандарты международной хостел федерации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hihostels.com.ua/ru/helpful-information/2010-07-06-21-42-23>.
16. Що таке Хостел [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hihostels.com.ua/uk/what-is-a-hostel/what-is-a-hostel>.
17. Hihostels [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hihostels.com.ua/ru>.

18. Groshi/hostel [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://vn.20minut.ua/Groshi/hostel>.

**БЕЛЯЕВА С. С., ЗАЙКА А. И. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ХОСТЕЛОВ**

В статье осуществлен анализ особенностей организации и становления хостелов на рынке индустрии гостеприимства, учитывая исторический опыт и специфику предоставления их услуг в разных странах мира. Акцентируется внимание на проблемных вопросах организации деятельности хостелов в Украине. Предложено основные направления решения этих проблем.

Ключевые слова: ассоциация хостелов, общежития, экономный туризм, индустрия гостеприимства, молодежный туризм, размещение туристов, туризм, хостел.

**BIELIAIEVA S. S., ZAIKA A. I. CONCEPTUAL FRAMEWORK OF
HOSTELS ACTIVITY**

The article presents an analysis of the characteristics of the organization and formation of the hostels in the market of hospitality industry, taking into account the historical experience and the specifics of providing their services in different countries of the world. The attention is focused on the issues of organization of activity of hostels in Ukraine. The main directions of solving these problems are suggested.

Keywords: Association of hostels, dormitories, economical tourism, hospitality, youth tourism, tourist accommodation, tourism, hostel.